

Fredag den 16. november 2012 (D)

1

21. møde

Fredag den 16. november 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsaftale mellem Danmark og Kina.

Af skatteministeren (Holger K. Nielsen).
(Fremsættelse 14.11.2012).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af bonus A-fag.

Af Rosa Lund (EL) m.fl.
(Fremsættelse 01.11.2012).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Skatteministeren (Holger K. Nielsen):

Lovforslag nr. L 68 (Forslag til lov om afgift af bidraget til Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring og af arbejdsulykkeserstatninger m.v.),

Lovforslag nr. L 82 (Forslag til lov om ophævelse af fedtafgiftsloven og om ændring af lov om afgift af elektricitet, ligningsloven, personskatteloven med flere love. (Ophævelse af fedtafgiftsloven, nedsættelse af elvarmeafgiften, lempeligere beskatning af udenlandsk indkomst, forhøjelse af bundskatten og nedsættelse af personfradraget m.v. – Afgifts- og konkurrencepakken)) og

Lovforslag nr. L 83 (Forslag til lov om ændring af lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven. (Betaling for registrering af køretøjer og justering af godtgørelsen af registreringsafgift ved eksport af køretøjer)).

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lovforslag nr. L 74 (Forslag til lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpenget),

Lovforslag nr. L 75 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Midlertidig forhøjelse af jobrotationsydelsen til private arbejdsgivere, individuel aftale om mentorstøtte og midlertidig sænkelse af driftsloftet over de kommunale aktiveringsudgifter)),

Lovforslag nr. L 76 (Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Forhøjelse af virksomhedernes finansieringsbidrag ved forsikringsordningen for mindre, private arbejdsgivere)),

Lovforslag nr. L 77 (Forslag til lov om ændring af lov om Forebyggelsesfonden. (Ændring og udvidelse af fondens formål m.v.)) og

Lovforslag nr. L 78 (Forslag til lov om ændring af lov om seniorjob og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ret til seniorjob til medlemmer, der er født i perioden fra 1. juli 1955 til og med 31. december 1957)).

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 79 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, lov om erhvervsuddannelser og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Finansieringsomlægning af skolepraktikydelser, omlægning af arbejdsgiverbidrag, ophævelse af præmie, løntilskud og bonus samt nye, midlertidige tilskudsordninger)) og

Lovforslag nr. L 80 (Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser. (Praktikcentre og hurtigere optagelse til skolepraktik m.v.)).

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Lovforslag nr. L 84 (Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse. (Særligt børnetilskud til selvvalgte eneforsørgere og tilpasning af optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud)) og

Lovforslag nr. L 85 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Tilskud til tandpleje og hjælp til udsættelsestruede lejere)).

Merete Riisager (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 30 (Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af de frie grundskolers rammevilkår).

Titler på de anmeldte sager vil endvidere fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:04

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsaftale mellem Danmark og Kina.

Af skatteministeren (Holger K. Nielsen).
(Fremsættelse 14.11.2012).

Kl. 10:01

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Torsten Schack Pedersen som Venstres ordfører.

Kl. 10:01

Forhandling

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Vi skal hastebehandle et forslag om dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Kina. Aftalen skal afløse den eksisterende aftale, som stammer fra 1986, og som ikke længere afspejler nutidens forhold.

Generelt kan man roligt sige, at dobbeltbeskatningsaftaler ikke handler om at dobbeltbeskatte, men om at undgå at dobbeltbeskatte. Så aftalerne skaber klarhed og rimelighed mellem landene, hvad angår skattebetaling, og i Venstre betragter vi det som sund fornuft, at vi nu fornyer den aftale, der er fra 1986, som er forældet og ikke lever op til nutidens forhold.

I Venstre bakker vi op om, at forslaget bliver hastebehandlet. Det er afgørende for både borgere og virksomheder, at der er en opdateret aftale, for det fremmer samhandel og interaktion mellem landene, og særligt for de virksomheder, der har aktiviteter i Kina, jamen så er det vigtigt, at der findes opdaterede dobbeltbeskatningsoverenskomster, som sørger for, at der ikke er nogen, der uforvarende skal døje med skattemyndighederne i begge lande.

Hvis loven ikke er vedtaget inden udgangen af november, ja, så kan dobbeltbeskatningsaftalen ikke træde i kraft pr. 1. januar 2013, men først i 2014, og det vil være til gene for erhvervslivet, og det er bestemt ikke rimeligt. Jeg må dog sige, at jeg finder det pinligt for regeringen – pinligt, fordi man indgik aftalen tilbage i juni måned – at man kommer her i sidste øjeblik og finder ud af, at hov, hvis ikke den er vedtaget senest med udgangen af november, ja, så kan den først træde i kraft i 2014.

Det virker ærlig talt noget sjusket, at man ikke har haft styr på tingene, og at vi nu i stedet for skal hastebehandle sagen, men som jeg sagde, hjælper vi gerne fra Venstres side med at bringe orden i tingene. Men vi synes som sagt, det er pinligt, særlig når man tænker på, at det er en regering, der har et regeringsgrundlag med svulstige ord om god regeringsførelse, om god tid til Folketingets arbejde og rimelige frister for lovbehandlingen. Men det skal som sagt ikke forhindre Venstre i at støtte forslaget og en hurtig behandling.

Vi er optaget af, at der er klare regler for borgere og virksomheder, og det medvirker dobbeltbeskatningsaftalen hermed til. Så jeg kan på Venstres vegne sige, at vi støtter forslaget, og jeg har lovet at sige, at det samme gælder for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Thomas Jensen som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Det lovforslag er jo nærmest hastefremsat og skal hastebehandles, og jeg håber på en hurtig behandling, sådan at Folketinget kan give samtykke til den dansk-kinesiske aftale. Det er nemlig vigtigt for dansk erhvervsliv, at Danmarks dobbeltbeskatningsaftale med Kina hurtigst muligt kommer til at svare til, hvad Kina har accepteret i aftaler med andre lande, for dermed vil danske virksomheder med aktivitet i Kina få de samme kinesiske skattevilkår som virksomheder i andre lande, som også har en dobbeltbeskatningsaftale med Kina. Indtil der er givet samtykke til den her aftale, vi behandler i dag, har danske virksomheder altså dårligere vilkår end virksomheder i de lande, som allerede har opdateret deres aftale med Kina. Den her dobbeltbeskatningsaftale træder så i kraft, 30 dage efter Danmark har givet kineserne en henvendelse om, at vi har tiltrådt, og det skulle jo gerne ske for indkomståret 2013. Så Socialdemokraterne vil gerne bidrage aktivt til, at Folketinget får behandlet og dermed givet samtykke til denne aftale mellem Danmark og Kina, så den kan træde i kraft 1. januar 2013.

Hvad er indholdet så af den her aftale? Jo, aftalen indeholder regler om, hvornår Danmark henholdsvis Kina kan beskatte forskellige former for indkomst som en person eller et selskab, der er hjemmehørende i den ene stat, modtager fra den anden stat. Herudover indeholder aftalen regler om, hvordan bopælsstaten skal lempe dobbeltbeskatning, når begge stater beskatter samme person eller selskab af samme indkomst.

Den vigtigste ændring angår beskatning af udbyttebetalinger fra kinesiske datterselskaber til danske moderselskaber. Den nugældende aftale betyder, at Kina kan opkræve en skat på højst 10 pct. af det udbytte, som et kinesisk datterselskab udlodder til sit danske moderselskab. Med den nye aftale er den tilsvarende skattesats på højst 5 pct., hvilket svarer til Kinas nyere dobbeltbeskatningsaftaler med andre europæiske lande. Nedsættelsen af kinesisk skat af udbyttebetalinger til danske moderselskaber medfører ikke tilsvarende højere dansk skat. Efter selskabsskatteloven skal et dansk moderselskab nemlig ikke betale dansk skat af udbytte fra et datterselskab i Kina.

Hvad betyder aftalen videre? Jo, den nye aftale medfører ikke de store ændringer med hensyn til dansk beskatning. Der bliver altså ikke sådan et stort merprovenu i skat herhjemme, men den nye aftale medfører dog, at Danmark kan beskatte danske pensionister, som flytter til Kina, og det er alle typer pension, der kan gå hen at blive beskattet her, hvor Danmark med den nugældende aftale ikke kan beskatte dansk pension, som er udbetalt i forbindelse med tidligere arbejde. Den nye aftale ophæver altså nogle særlige regler om dobbeltbeskatningslempelse, hvorefter kinesisk skat kunne medføre dansk dobbeltbeskatningslempelse med et højere beløb end betalt kinesisk skat. Den gamle aftale havde nemlig en særlig regel om, at danske virksomheder, som f.eks. modtog royaltymbetaling fra Kina, fik nedsat dansk skat med 20 pct. af denne royaltymbetaling, selv om Kina efter aftalens andre regler kun kunne opkræve en skat på højst 10 pct. af betalingen. Så det er godt, det bliver bragt i orden med den her aftale.

Så ud fra en samlet betragtning om, at det er vigtigt, at der bliver ordentlige skatteforhold for borgere og ikke mindst virksomheder i forhold til aktiviteter i Kina, kan Socialdemokraterne støtte denne aftale.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Dennis Flydtkjær som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. I dag hastebehandler vi så en dobbeltbeskatningsaftale med Kina, og jeg må sige – ligesom Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen – at jeg synes, det er lidt sjusket, at man har fundet ud af så sent, at man var nødt til at behandle en aftale med Kina, for at den kunne træde i kraft 1. januar. Så vidt jeg husker, var det tilbage i juni, at man indgik aftale med Kina, og kineserne har allerede sagt ja til den, så det er lidt mærkværdigt, at man lige pludselig midt i den her uge finder ud af, at der for resten var en dobbeltbeskatningsaftale, som man ikke havde opdaget.

Det synes jeg da er lidt underligt, men vi støtter selvfølgelig gerne og hjælper med at få den igennem, fordi indholdet er ganske fornuftigt, og generelt synes vi, at det er godt, at vi får indgået dobbeltbeskatningsaftaler med vores samarbejdslande, som vi har noget samhandel med, og hvor der er nogle borgere, der flytter den ene og den anden vej. Det er ganske fornuftigt, at vi laver nogle aftaler, som gør, at man ikke bliver dobbeltbeskattet.

Vi er også ganske trygge ved den her aftale, fordi den jo bygger på de samme principper, som vi plejer at lave dobbeltbeskatningsaftaler efter, den her kreditmetode, så der er ikke noget til hinder for, at vi kan stemme ja til det her lovforslag.

Kl. 10:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Også vi synes, at det er vigtigt, at vi får en ny aftale med Kina, og vi er glade for, at det er lykkedes at få lavet en, der jo kunne underskrives i forbindelse med det kinesiske besøg i Danmark i sommer. Det var vigtigt at få en ny aftale. Den, vi har nu, er fra tiden, da landsholdet stadig spillede i de bolsjestrubede trøjer i 1986.

Med den her aftale bliver der bedre rammer for at drive virksomhed i et for Danmark og dansk erhvervsliv jo helt afgørende land. De får nogle vilkår, der ligner dem, som andre lande har opnået med Kina, og jo efter den metode, som vi nu typisk anvender i de dobbeltbeskatningsaftaler, vi har, hvor der bliver givet nedslag i dansk skat med det, der er betalt i Kina. Der er jo også nogle helt konkrete forbedringer for danske virksomheder, der modtager udbytte fra et datterselskab i Kina i den her aftale. Men der er også mange andre gode ting. Jeg synes, at den er ved at være foldet ret grundigt ud, og der er ikke behov for nogen større politisk debat.

Jeg skal bare sige, på vegne af SF og De Radikales ordfører, der ikke kan være til stede her, at vi støtter forslaget og den dispensation, der skal gives, for at vi kan få det behandlet hurtigt, så loven kan træde i kraft den 1. januar 2013 med de bedre vilkår, det giver især danske virksomheder.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo godt og rigtigt, at vi behandler dobbeltbeskatningsaftaler her i Folketinget. Det er jo typisk med ført hånd, forstået på den måde, at det er en aftale, der er indgået mellem to stater, og vi kan ikke stille ændringsforslag. Jeg er helt enig i, at det er noget sjuskeri, som andre har sagt, at den har ligget så lang tid og først kommer på Fol-

ketingets bord i dag og skal hastebehandles. Men da vi jo alligevel ikke kunne have ændret i teksten, men allerhøjest have forkastet den, er vi indstillet på at godkende det med den frist, der er. Vi vil selvfølgelig også i det udvalgsarbejde, der bliver, høre, om der skulle være nogle hjørner i det, vi ikke har været opmærksomme på, men som udgangspunkt er vi positive over for aftalen. Den er efter de principper, som vi kender, og de principper, vi synes er i orden, sammenlignet med nogle af de dobbeltbeskatningsaftaler, der ligger tilbage i tiden.

Kl. 10:10

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Ole Birk Olesen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Beskatning er jo hårdt nok i sig selv. Dobbeltbeskatning er endnu værre, og derfor støtter vi selvfølgelig en aftale med Kina, som sikrer, at borgere og virksomheder, der handler på tværs af grænserne og bosætter sig på tværs af grænserne, ikke beskattes dobbelt.

I øvrigt tilslutter vi os kritikken af, at regeringen haster det her igennem i sidste øjeblik, når den havde udmærket tid til at gøre det på en ordentlig og tilstrækkelig langsom måde. Det er noget sjusk, og det bør ikke gentage sig, men vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 10:11

Formanden:

Tak til ordføreren. Skatteministeren.

Kl. 10:11

Skatteministeren (Holger K. Nielsen):

Tak for debatten, og også tak for tilslutningen til det her lovforslag, og også tak for, at der har været forståelse for, at vi skal hastebehandle det her lovforslag. Det er selvfølgelig beklageligt, at det er kommet så sent, men ved fælles anstrengelser håber jeg på, at det kan lykkes at få det vedtaget, så det kan træde i kraft pr. 1. januar 2013. Det plejer at være noget af det, som vi i det danske Folketing er gode til at kunne håndtere i det samarbejdende folkestyre, hvis der opstår et sådant problem, som jeg igen skal beklage, så vi kan få det løst på en ordentlig måde. Der vil blive en behandling i udvalget, og i det omfang, som hr. Frank Aaen siger, at der er nogle hjørner, der skal afdækkes, så gør vi det der. Men jeg håber på, at vi hurtigt kan få vedtaget det her lovforslag, så det kan træde i kraft 1. januar 2013.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til skatteministeren.

Da der er ikke flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af bonus A-fag.

Af Rosa Lund (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.11.2012).

Kl. 10:13

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 10:13

Forhandling

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Enhedslisten foreslår, at Folketinget skal pålægge regeringen at opheve den regel, der medfører, at studenter i de 2- og 3-årige gymnasiale uddannelser kan få ganget deres eksamensgennemsnit med 1,03 for gennemførelse af et ekstra fag på A-niveau og med 1,06 for gennemførelse af to eller flere fag på A-niveau, ud over hvad der er påkrævet i den uddannelse, de har valgt. Enhedslisten mener, at bonus A-ordningen er socialt skævvridende, og at det er et problem for de ressourcetsvage elever i de gymnasiale uddannelser. De mener desuden, at ordningen skaber en unaturlig stigning i adgangskravene til de videregående uddannelser, og at ordningen skaber en unaturlig kløft mellem karaktererne hos de ansøgere, der har taget ekstra A-niveau-fag, og dem, der ikke har.

Vi er i regeringen enige med forslagsstillerne i, at alle skal have lige muligheder i uddannelsessystemet uanset deres sociale baggrund. Vi er til gengæld også enige i, at det er vigtigt, at uddannelsesniveaulet hæves på den måde, at det er til gavn for de unges muligheder i voksenlivet, og at det er til gavn for samfundet, så vi også fremover kan sikre velstand og vækst. Samtidig er det vigtigt, at der er incitamenter til at udnytte de muligheder for at gøre en ekstra indsats, og at mulighederne og incitamenterne er klare og til at gennemskue. Det vil jeg godt gå lidt nærmere ind i, for det er også en del af diskussionen, ligesom spørgsmålet om, hvorvidt det kan være socialt skævvridende eller ej, er det.

Bonus A-ordningen er indført for at tilgodese de elever, der gør en ekstra indsats under uddannelsen ved at tage flere fag på A-niveau, end det er krævet i den enkelte gymnasiale uddannelse. Det har i sig selv en værdi, selv om de bonus A-fag, som kan give et højere karaktergennemsnit ikke nødvendigvis har noget at gøre med den uddannelse, som eleven efterfølgende søger optagelse på. På nuværende tidspunkt har vi ikke nogen præcis viden om, hvilken rolle bonus A-ordningen spiller for elevernes valg af ekstra fag på A-niveau. Der er foreløbig ikke noget, der tyder på, at bonus A-ordningen generelt medfører social skævvridning, ud fra de undersøgelser og de tal, som vi har i ministeriet.

Jeg vil i forlængelse af Enhedslistens beslutningsforslag dog alligevel gerne iværksætte en undersøgelse af begge forhold, så vi kan få dokumenteret, om ordningen har nogle utilsigtede konsekvenser.

Stigende adgangskrav afhænger af flere forhold. Bl.a. er det betinget af, hvor mange ansøgere der er i de enkelte år til de uddannelser, hvor der er adgangsbegrænsning. Det er også afhængigt af, hvordan ansøgergruppen til de enkelte uddannelser er sammensat. Regeringen deler ikke opfattelsen af, at der skulle være en særlig karakterkløft, men igen er det noget, vi gerne vil kigge på i forlængelse af beslutningsforslaget.

Derimod er der for de elever, der har ydet en ekstra indsats og har arbejdet hårdere i forhold til det, der kræves i uddannelsen, en risiko for – og det skal man huske, for det er jo det, der sker, når man vælger ekstra A-niveau-fag – lavere standpunkts- og prøvekarakter på grund af den ekstra arbejdsbyrde, der måtte være. Så får de til gengæld som belønning ganget deres eksamensgennemsnit med 1,03 for

det ene ekstra A-niveau-fag eller med 1,06 for to eller flere. Så der er jo også nogle overvejelser, som den enkelte elev gør sig undervejs i forhold til at vælge et eller flere A-niveau-fag.

Som nævnt er vi i regeringen enige i, at adgangen til en uddannelse ikke må begrænses af kriterier, som er socialt skævvridende, for det er rigtig vigtigt, at der er lige muligheder for alle unge uanset deres baggrund. Men der skal belæg for de beslutninger, vi træffer – ikke kun formodninger. Vi skal kende fordelene, og vi skal kende ulemperne. Så selv om der ikke umiddelbart er noget, der tyder på, at forældrenes uddannelsesbaggrund har væsentlig betydning for, om de unge benytter sig af bonus A-ordningen, så ved vi det som sagt ikke helt præcis.

Vi kender heller ikke elevernes grunde til at vælge de forskellige ungdomsuddannelser, men vi kan i hvert fald konstatere, at det ikke er den uddannelse, nemlig htx, teknisk gymnasium, hvor de fleste af eleverne opnår bonus, som har den største søgning. Vi ved, at mange elever sigter efter at få et højt eksamensgennemsnit, men vi ved ikke, i hvilken udstrækning elevernes valg af fag, herunder valg af ekstra A-niveau-fag, samtidig er målrettet de videregående uddannelser, som de efterfølgende søger optagelse på.

Vi vil derfor også se på, om bonus A-ordningen virkelig giver den ønskede tilskyndelse til at tage ekstra fag på A-niveau. Det kan måske godt være svært for eleverne at få et overblik over betydningen af de gældende bonusordninger. Der er både bonus for ekstra A-niveau-fag og bonus for tidlig studiestart. Det skal under alle omstændigheder gøres lidt mere overskueligt, så det sikres, at alle elever kender til ordningerne. Endelig skal en eventuel ændring eller afskaffelse af bonus A-ordningen ses i sammenhæng med optagelsen til de videregående uddannelser.

Vi mener derfor i regeringen, at der er en række forhold, der skal afklares nærmere, før der træffes beslutning om at opretholde, ændre eller helt afskaffe bonus A-ordningen.

Vi kan med den begrundelse derfor ikke støtte forslaget fra Enhedslisten, men vi vil sætte nogle undersøgelser i gang i forlængelse af de problemer, som Enhedslisten rejser i begrundelsen.

Kl. 10:18

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Rosa Lund.

Kl. 10:18

Rosa Lund (EL):

Tak for talen, og ikke mindst tak for anerkendelsen af, at man gerne vil kigge på det her problem. Men i løbet af ministerens tale rejste der sig alligevel nogle spørgsmål i mit hoved. For mener ministeren ikke, at når man bruger karakterer, vil det skævvride? For vi ved jo, at de elever, som får de høje karakterer, er de elever, som kommer fra hjem, hvor forældrene har en lang uddannelse og derfor typisk også tjener lidt flere penge. Så når man bruger karakterer som belønning eller som redskab og det er det, man ganger op, mener ministeren så ikke, at det primært vil hjælpe de elever, der i forvejen har de høje karakterer?

Kl. 10:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:19

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Vi har jo en diskussion, som regeringen også tager fat på ved i det nye år at fremsætte et forslag til sociale taxametre for ungdomsuddannelserne. Og det er jo, fordi vi ved, at det gør en positiv forskel – det er fuldstændig rigtigt – for elever, som kommer fra hjem, der er det, man kalder gymnasiefremmede, hvor mor og far ikke nødvendigvis kan hjælpe med de store opgaver og de lidt mere akademiske

analyser, som der ligger i det. Det skal de elever jo ikke have dårligere muligheder på grund af, og et socialt taxameter giver mulighed for, at de gymnasier, som har mange elever fra gymnasiefremmede hjem, kan lave den ekstra indsats. Det kan være ekstra vejledning, det kan være særlige kursusforløb på forskellige måder, sådan at de elever har lige muligheder.

Men det er jo interessant i forhold til bonus A-ordningen, at det ud fra de tilgængelige tal, vi har kigget på, ikke ser ud, som om det er socialt skævvridende. Det er meget forskellige unge, der vælger at tage et eller flere ekstra A-niveau-fag. Og jeg synes også, det er interessant at se, at htx, som er den uddannelse, hvor der er flest, der tager ekstra A-niveau-fag, jo faktisk er en af de gymnasiale uddannelser, som er bedst til at give en gymnasial uddannelse til unge, der kommer fra såkaldt gymnasiefremmede hjem. Og det er, fordi der ikke er den entydige sammenhæng, at vi har meddelt her fra talerstolen, at det vil vi godt kigge lidt nærmere på, for vi er optaget af den samme problemstilling som Enhedslisten. Men vi skal bare gøre det på et oplyst grundlag, før vi træffer et valg.

Kl. 10:20

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:20

Rosa Lund (EL):

Jamen det er jo altid fornuftigt at gøre ting på et oplyst grundlag, og det er også derfor, jeg siger, at når nu vi ved, at karakterer har en stor betydning i forhold til din sociale baggrund, altså hvor høje karakterer du får på din ungdomsuddannelse – det beviser samtlige undersøgelser, senest en fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fra 2011, det er i hvert fald det, jeg kender til – så er det vel på et oplyst grundlag.

Så jeg vil spørge, om ministeren ikke anerkender, at når bonus A-reglen er med til at presse snittene på de videregående uddannelser – det presser adgangskvotienterne i vejret – så sætter det de elever, som har lavere karakterer, bagest i køen; altså de elever, som kommer fra hjem, hvor forældrene ikke selv har en uddannelse. Jeg vil gerne spørge, om ministeren ikke anerkender, at det er et problem, når gennemsnittene på de videregående uddannelser stiger og stiger som følge af bonus A-reglen.

Kl. 10:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:21

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Nu er det jo sådan, at der er et antal videregående uddannelser, hvor der ikke er adgangsbegrænsning, og det skal man lige huske. Så er der nogle, hvor der er adgangsbegrænsning, fordi der er stor søgning, og så er der endelig nogle, hvor der er en anden slags adgangsbegrænsning, fordi de selv har fastsat nogle specifikke adgangskrav til enkelte fag. Og faktisk er det sådan for nogle af dem, der tager ekstra A-niveau-fag, at det jo også er, fordi de gerne vil ruste sig bedre til nogle af de steder, hvor der er specifikke adgangskrav, så de kan stå bedre i den situation.

Vi kan ikke se, at der er den sammenhæng, som Enhedslisten frygter. Altså, jeg synes, det er meget interessant, for jeg kunne måske også selv se det, hvis jeg bare lænede mig op ad det, vi generelt ved, altså at det kan være sværere at opnå lige så gode karakterer, hvis man kommer fra uddannelsesfremmede hjem. Men så er det jo interessant at se, at der lige præcis i forhold til dem, der vælger ekstra bonus A-fag, ikke er den klare sociale baggrund, altså at det er dem, der kommer fra hjem, hvor mor og far også kan hjælpe, der tager ekstra mange bonus A-fag. Det ser faktisk ud til at være meget

jævnt fordelt. Men vi vil godt undersøge det nærmere, for det synes vi er værd at gøre.

Men jeg vil godt igen fremhæve, at hvis man kigger på det, kan man se, at dem, der har flest ekstra bonus A-fag, er htx og dernæst hhx. Og det er faktisk nogle af dem, som er ret gode til at tilbyde gymnasiale uddannelser, hvor man gennemfører, hvis man kommer fra uddannelsesfremmede hjem.

Kl. 10:23

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 10:23

Merete Riisager (LA):

Tak, og tak for talen. Jeg er da glad for at konstatere, at ministeren ikke støtter Enhedslistens forslag, men jeg er selvfølgelig alligevel en lille smule bekymret over, at det her område nu skal undersøges, eftersom det jo lige er blevet undersøgt af Danmarks Evalueringsinstitut.

Men jeg vil gerne stille ministeren et principielt spørgsmål, for det her er sådan set en meget principiel debat, nemlig om hun mener, at gymnasieskolen skal være lighedsskabende.

Kl. 10:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:23

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det, som jeg synes er vigtigt for alle uddannelser, og det gælder både grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelse, er, at de skal indrettes på en måde, så alle børn og unge udfordres til at blive så dygtige, som de kan, uanset social baggrund. Og det er hele pakken jeg synes er vigtig.

Det er jo også derfor, at det er interessant, at den undersøgelse, der er lavet, ikke tyder på, at den sociale baggrund betyder noget i forhold til de unge, der vælger ekstra A-niveau-fag. Det undersøger vi nærmere.

Det kan så have noget betydning, i forhold til at det kan blive lidt mere uigennemskueligt overhovedet at træffe de rigtige valg om, hvordan man sammensætter sin gymnasiale uddannelse, i forhold til hvad man ønsker at tage af videregående uddannelse. Det synes jeg også er værd at kigge nærmere på.

Men det er lige præcis det, at alle skal blive så dygtige, som de kan, uanset social baggrund, som jeg synes er nøglen til det, vi gerne vil, når vores uddannelser er bedst.

Kl. 10:24

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 10:24

Merete Riisager (LA):

Det er der nok ikke nogen af os der kan være uenige i, altså at alle skal blive så dygtige, som de overhovedet kan, med de evner og den motivation, de kommer med. Men der ligger stadig væk et principielt spørgsmål her, som ministeren elegant lader være med at svare på, nemlig om gymnasiet skal være lighedsskabende. Og ydermere: Er gymnasieskolen for alle?

Kl. 10:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:25

Kl. 10:28

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Med både de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne, hvis vi tager hele paletten af ungdomsuddannelser, skal det være sådan, at der skal være lige adgang for dem, der kan det, der skal til, og som også viser den nødvendige flid undervejs, for man skal selvfølgelig også gøre sig umage med at gennemføre, når man så er på en af ungdomsuddannelserne. Det synes jeg er et rigtig fint princip: Man skal kunne det, der skal til, og man skal gøre sig umage med at gennemføre – og gerne med så gode resultater som muligt.

Så når spørgeren spørger, om vi vil have et lighedsskabende gymnasium, synes jeg faktisk at den mest præcise måde at svare på er, at det, vi forstår ved lighed, er lige adgang for dem, der kan og vil, men hvor vi også tager højde for, at der er nogle, der lige har brug for lidt ekstra, fordi de ikke får hjælpen hjemmefra. Og så er de snildt i stand til også at få en rigtig god ungdomsuddannelse.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til børne- og undervisningsministeren. Så er det hr. Peter Juel Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Jeg holder ordførertalen på vegne af Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Enhedslisten foreslår med dette beslutningsforslag at pålægge regeringen at ophæve den regel, der medfører, at studenter kan gange deres karaktergennemsnit med 1,03 for gennemførelsen af et ekstra fag på A-niveau og med 1,06 for gennemførelsen af to eller flere ekstra fag på A-niveau. Enhedslisten argumenterer for forslaget ved at sige, at reglen favoriserer de unge, der har ekstra ressourcer og/eller kommer fra uddannelsesvante hjem, men at den sætter mere ressourcetsvage elever bagest i køen. Det hedder i forslaget, at den nuværende ordning kun gavner dem, der har haft ressourcer og overskud i deres gymnasietid til at vælge et eller flere ekstra fag på A-niveau.

Venstre er enig med Enhedslisten i, at alle skal have lige mulighed for at tage en uddannelse, men vi skal ikke have et uddannelses-system, hvor ens baggrund spiller en rolle. Så hvis der ønskes yderligere tiltag mod den sociale arv, vil Venstre gerne tage kampen op, men det gør vi ikke med det her forslag. Derfor kan jeg tilslutte mig den fremstrakte hånd, som ministeren er kommet med.

Den såkaldte bonus A-regel belønner de studerende, der præsterer ud over det sædvanlige. Man kan sige, at der er tale om et overarbejde, og overarbejde skal i Venstres øjne belønnes. Danmark bliver absolut ikke rigere af, at vi sænker barren. Tværtimod, vi skal have flere op på et højere niveau, og vi skal have flere unge hurtigere og bedre igennem uddannelsessystemet.

Jeg synes, det er flot, at unge, der enten har valgt et, to eller flere A-niveau-fag, kan gennemføre det, og de fortjener til fulde muligheden for at gange op. Man har truffet et valg, man har ydet en indsats, og man har gennemført det – det fortjener stor respekt.

Jeg vil dog gerne støtte Enhedslisten i, at kampen mod den sociale arv skal fortsætte, og hvis ikke vi kan blive enige om andet i dag, så kan vi i fællesskab blive enige om at styrke kampen mod denne.

Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:28

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Rosa Lund (EL):

Tak, og især tak til ordføreren for, at Venstre nu har meldt sig ind i kampen om at bekæmpe den negative sociale arv. Det er i hvert fald en kamp, som jeg har savnet at se Venstre i.

Men nu var det noget andet, jeg ville spørge om. Ordføreren siger, at de elever, der yder en ekstra indsats, også skal have lov til at have den her bonus. Men mener ordføreren ikke, at de elever, som yder en ekstra indsats, også gør det, fordi de har lyst til det, og fordi de er motiveret for det? Jeg mener bare, at den her bonusordning jo blev indført i 2009. Før 2009 – bl.a. da jeg selv gik i gymnasiet – var der da masser, der tog flere højniveau fag, uden at de kunne gange deres bonus op, men de gjorde det, fordi de havde lysten til det, fordi de var motiverede, og fordi de vidste, hvad de ville senere i deres liv. Anerkender Venstres ordfører ikke det?

Kl. 10:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:29

Peter Juel Jensen (V):

Nu kan jeg ikke lige på stående fod sige, hvor mange der har taget et A-niveau-fag uden at have haft muligheden for at gange op. Men jeg ved også qua min baggrund, at mange unge mennesker gerne vil have den ekstra gulerod, og at de overvejer det her utrolig nøje. Mange unge mennesker er igennem hele deres uddannelsesvalg meget bevidste om det her. Jeg synes faktisk, at vi skal prøve på at gøre Danmark rigere, for uden at vi har også et højt uddannelsesniveau, bliver vi ikke rigere, og så får vi ikke skabt den vækst. Så vi er også tvunget til at prøve på at motivere unge mennesker til at være mere fremme i skoene og yde en ekstra indsats, for at vi kan blive rigere og for at kunne få skabt de arbejdspladser. Og der synes jeg faktisk, at den her ordning spiller en stor rolle. Det kan ikke være så mange år siden, at ordføreren for Enhedslisten gik i gymnasiet, og hvor mange der tog ekstra A-fag af egen fri vilje, tør jeg slet ikke spå om. Men jeg håber da også, at ordføreren har valgt et ekstra A-niveau-fag.

Kl. 10:30

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:30

Rosa Lund (EL):

Jeg vil gerne vende tilbage til mit spørgsmål, og jeg vil gerne have et helt klart svar fra Venstres ordfører: Mener Venstres ordfører virkelig, at det kun er bonusordninger, der kan motivere gymnasieelever, htx-elever og hhx-elever i dag, eller kunne man forestille sig, at det, der motiverede elever på ungdomsuddannelserne, lige så meget var god undervisning, høj faglighed og målet for, hvad de skal senere hen i livet? Mener Venstres ordfører virkelig, at det eneste, der motiverer gymnasieelever, htx-elever og hhx-elever i dag, er bonusordninger?

Kl. 10:31

Formanden:

Værsgo.

Kl. 10:31

Peter Juel Jensen (V):

Nej, jeg siger, at det motiverer også. Og forhåbentlig er der både god undervisning, et højt fagligt niveau og fine rammer til at tage sin uddannelse i, så det også er med til at motivere. Men jeg ved også med min baggrund som lærer, at der er mange elever, som allerede meget tidligt er bevidste om det her og kan se det som en af mu-

lighederne, altså at hvis man tager et ekstra fag på A-niveau eller flere, så har man nogle flere åbne døre at gå ind ad den dag, man skal til at træffe sin beslutning om sit ekstra uddannelsesniveau. Og jo mere viden vi får ind, jo flere A-niveau-fag, som vi får eleverne til at tage, jo større mulighederne er der også for, at man tænker mere tværfagligt. Det er jo en af de ressourcer, som vi har i Danmark, og som skal udbygges.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Rasmus Horn Langhoff? Det virker måske ikke dernede? Fru Lotte Rod for en kort bemærkning.

Vi skal lige have en mikrofon til fru Lotte Rod. Der var den. Værsgo.

Kl. 10:32

Lotte Rod (RV):

Tak. Jeg hæfter mig ved, at Venstres ordfører i sin ordførertale sagde noget med, at han synes, at bonusordningen er god til at få eleverne til at vælge flere fag på højt niveau. Men det ville jo være rart, hvis ikke det var noget, vi syntes, men noget, vi rent faktisk vidste. Så jeg vil høre, om Venstres ordfører bakker op om, at regeringen tager initiativ til at sætte gang i en undersøgelse af både fordele og ulemper ved bonusordningen.

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Peter Juel Jensen (V):

Ja, og jeg synes jo faktisk også, at det fremgik af min ordførertale, som jeg citerer fra: Jeg tilslutter mig den fremstrakte hånd, som ministeren her er kommet med i dag. Så selvfølgelig tilslutter jeg mig, at vi får yderligere viden på det her område. Det er netop, fordi vi gerne skulle kunne forklare alle de ting, som vi har i vores uddannelsessystem, og vi skulle gerne kunne forklare ordføreren fra Enhedslisten, hvorfor det er så fornuftigt at have den her regel.

Kl. 10:33

Formanden:

Fru Lotte Rod.

Kl. 10:33

Lotte Rod (RV):

Så kan jeg måske også få Venstres ordfører til at bekræfte, at Venstre vil gå ind med åbne øjne og åbent sind, når nu vi får resultaterne af de her undersøgelser? Det er jo rigtig godt, hvis vi kan træffe nogle beslutninger på baggrund af noget mere viden på det her område. Betyder bonusordningen rent faktisk, at der er flere elever, der bliver motiveret til at tage fag på højt niveau, og betyder det omvendt også, at det giver en social skævvridning? Så vil Venstres ordfører bekræfte, at Venstre vil tage den åbne diskussion med os, når vi er blevet lidt klogere?

Kl. 10:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:34

Peter Juel Jensen (V):

På det her område og på alle andre synes jeg, det måske er meget fornuftigt, at man har den viden og de oplysninger, før man begynder at give nogle håndslag. Det er i hvert fald den måde, vi laver politik på i Venstre, for der vil vi gerne have al viden på forhånd, inden vi tilslutter os noget som helst. Ellers kommer man til at love noget,

som man måske senere kommer til at fortryde, og det tror jeg ikke gavner nogen. Hvis den yderligere vidensindsamling på det her område går i den retning, som jeg kan se den gør, så er svaret selvfølgelig ja.

Kl. 10:34

Formanden:

Jeg siger tak til Venstres ordfører, og så er det hr. Rasmus Horn Langhoff som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Socialdemokraterne har sammen med regeringen en ambition om, at vores børn skal blive den bedst uddannede generation nogen sinde. Det kræver en satsning på uddannelse i hele vores samfund. Vores folkeskole skal løftes, og vi skal have gode ungdomsuddannelser. Jeg tror nemlig, at vejen ud af krisen går gennem uddannelse. Derfor er jeg ligesom Enhedslisten meget optaget af, at alle har lige muligheder – og lige gode muligheder – for at få en uddannelse. Uanset social baggrund skal man kunne få den uddannelse, man drømmer om. Vi ved, at uddannelse er med til at skabe mønsterbrydere, og vi ved, at uddannelse er med til at give vores unge muligheden for at vælge det liv, de gerne vil leve.

Socialdemokraterne synes, det er en god løsning, at man kan få en belønning for at gøre en lidt større indsats. Det er den mulighed, som bonus A-ordningen giver. Vi har ikke set tegn på, at ordningen skulle betyde en social skævvridning, men vi er åbne over for at se nærmere på, om det skulle være tilfældet. Derfor støtter vi ikke Enhedslistens forslag i dag om en afskaffelse af ordningen.

Kl. 10:35

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:35

Rosa Lund (EL):

Det er jo sådan set nemt at være enig med ordføreren i, at vi skal ud-danne den dygtigste generation nogen sinde. Det er vi helt enige i i Enhedslisten, men vi synes også, det er vigtigt, at gør vi det, får vi hele generationen med og ikke kun eliten af generationen. Derfor vil jeg gerne spørge Socialdemokraternes ordfører, om ordføreren anerkender de undersøgelser, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har lavet, og som viser, at i karaktersystemet og i de karakterer, man får, gør det en forskel, hvilken uddannelse ens mor og far har. Anerkender Socialdemokraterne de undersøgelser?

Kl. 10:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:36

Rasmus Horn Langhoff (S):

Socialdemokraterne anerkender fuldt ud, at vi har en social arv i Danmark – at vi også har en negativ social arv – og at ens forældres uddannelsesniveau kan have indflydelse på, hvad ens egne muligheder er. Vi anerkender fuldt ud, at der er en påvirkning. Det er også derfor, det er så afgørende for os, at vi får gjort folkeskolen endnu bedre, at vi får sikret uddannelsesgaranti med hjælp fra mange andre gode partier i Folketinget, at vi nu er i gang med at prøve at sikre uddannelsesgaranti for unge på erhvervsskolerne, at vi fjerner den beskæring, som den borgerlige regering har påført de frie fagskoler, og at vi sikrede efterskolerne ved sidste års finanslov. Det er jo netop, fordi vi mener, det er vigtigt at give unge de bedste forudsætninger for at få en god uddannelse. Så det anerkender vi fuldt ud.

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:37

Gymnasiet rummer i virkeligheden flere gymnasiale uddannelser under et, de lettere og de sværere. Så i stedet for at det er som tidligere, hvor man gik i gymnasiet for at komme på universitetet, går alle nu i gymnasiet. Men nu kan man så differentiere sin egen gymnasieuddannelse ved at tage forskellige antal A-niveaufag. Og der mener jeg, at bonusordningen i virkeligheden ansporer folk til at turde kaste sig ud i mange A-niveaufag, og det kan jeg ikke se som andet end en fordel.

Kl. 10:37

Rosa Lund (EL):

Nu nævner Socialdemokraternes ordfører jo rigtig mange gode tiltag, som regeringen har lavet sammen med mit eget parti, Enhedslisten, og derfor har jeg lidt svært ved at forstå, hvorfor vi ikke kan tage skridtet fuldt ud – eller hvad man skal sige – altså hvorfor vi ikke kan komme lidt længere for at skabe et uddannelsessystem med mere lighed og afskaffe den her ordning.

Altså, ordføreren svarede jo ikke rigtig på mit spørgsmål. Det, jeg spørger om, er: Anerkender Socialdemokraterne, at med karaktersystemet eller i hvert fald de karakterer, man får som elev, har det en betydning, hvilken uddannelse ens forældre har? Og anerkender Socialdemokraterne dermed også det næste skridt, nemlig at bruger vi kun karakterer til at måle eleverne på på ungdomsuddannelserne og sådan set også i folkeskolen, kommer det til at skabe en social skævvridning?

Så spørgsmålet er egentlig helt simpelt, om Socialdemokraterne anerkender, at karaktersystemet er med til at skabe ulighed i vores uddannelsessystem.

Kl. 10:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:38

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg vil ikke gå så langt som at anerkende det sidste, der bliver sagt, men jeg anerkender, at der er et socialt element i vores uddannelsesvalg, og at der er et socialt element i vores karakterer. Når det så er sagt, vil jeg sige, at det jo er en meget, meget stor og principiel debat, som altid er interessant at tage. Al ære og respekt for det beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat her, men det er måske lige at løfte fanen højt nok, i forhold til hvad indholdet i forslaget egentlig er.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Marie Krarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Enhedslisten ønsker at fjerne den regel, som giver bonus til dem, der tager mange A-fag i gymnasiet. Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Dansk Folkeparti mener, at bonusordningen belønner flid og dygtighed, og dermed har den ikke social slagside. Bonusordningen letter den risiko, der er for, at man risikerer at få dårligere karakterer, hvis man tager et ekstra fag, eller hvis man tager et ekstra svært fag.

Jeg har selv hørt elever argumentere for og imod at tage et ekstra fag på A-niveau og bruge bonusordningen som argument for, at man godt tør kaste sig ud i det. De sagde: Hvis jeg nu ikke klarer faget så godt, som jeg havde håbet, får jeg da i det mindste lov til at gange mit gennemsnit. På den måde mener jeg at bonus A-ordningen faktisk har en positiv effekt.

Men i den bedste af alle verdener var den regel der selvfølgelig ikke, så skulle man have et vist antal fag på højt niveau i hver studieretning. Men i dag er gymnasiet blevet så bredt, at stort set alle går i gymnasiet; vi er oppe på, at omkring 70 pct. af en årgang gør det.

I virkeligheden mener jeg, at den her regel kan være med til at skabe yderligere social mobilitet, noget, som jeg mener er både folkeskolens og gymnasiets store opgave med at lade flid og evner bestemme, hvor langt man når i samfundet, og ikke arv.

Jeg synes, at det ser ud til, at bonus A-ordningen ud fra det, jeg kender til, om end det ikke er dokumenteret i videnskabelige undersøgelser – og jeg vil indrømme, at min viden er anekdotisk – faktisk har positive effekter. Og derfor ser Dansk Folkeparti gerne, at vi beholder ordningen.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Jeg vil starte med at sige tak til Enhedslisten for at rejse denne vigtige debat.

Radikale Venstre og regeringen er optaget af, at 95 pct. af alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse, og at 60 pct. gennemfører en videregående uddannelse. Det er jo, fordi det er helt afgørende, at vi bliver dygtigere, samtidig med at vi får alle med.

På den ene side kan man argumentere for, at bonusordningen får flere til at vælge flere rigtige fag eller flere fag på højt niveau, vi ved det bare ikke. Dengang jeg gik i gymnasiet, kunne man altså ikke gange sit snit, men det afholdt os altså ikke fra at tage højniveaufag.

På den anden side kan der være en udfordring i, at bonusordningen skævvrider uddannelsessystemet. Dels er der forskel på, hvor mange højniveaufag man har som udgangspunkt på de forskellige gymnasiale uddannelser, dels kan man godt forestille sig, at nogle af dem, der synes, at det er svært nok at komme igennem gymnasiet med de højniveaufag, der er, kan komme i klemme, når snittet stiger.

I Det Radikale Venstre ville vi ikke have opfundet det her bonus-system. Vi var ikke for det, dengang det blev indført. Jeg mener sådan set også principielt, at det er lidt underligt, at man kan gange sit snit. Men nu, hvor ordningen er her, synes jeg, at vi skal blive kloge på den, både på dens fordele og ulemper.

Samtidig synes jeg, at det er ret vigtigt, at vi ser det i sammenhæng med andre ting. For jeg tror, at vi alle sammen herinde er enige om, at vi gerne vil have flere unge til at tage de fag, som de har brug for.

Det kræver, punkt 1, at vi bliver klogere på, hvilke effekter den her bonusordning har, om den får flere unge til at tage de fag, de har brug for; punkt 2, at vi kigger lidt på koordineringen mellem gymnasierne, så vi sikrer os, at de rent faktisk udbyder de studieretninger, som de unge gerne vil have, så vi ikke risikerer, at hvis der er fem, der søger på det ene gymnasium, og fem, der søger på det andet gymnasium, så bliver studieretningen ikke oprettet, når den faktisk kunne blev oprettet, hvis de elever blev samlet på et gymnasium; pkt. 3, at vi kigger på mulighederne for, at man kan supplere, allerede mens man går på gymnasiet, så man ikke behøver at gå på GSK efterfølgende; punkt 4, at vi kigger på, hvilke fag der giver optagelse, og det gælder både på gymnasiet og på de videregående uddannelser – vi har jo stadig den her udfordring med, at det ville være ret logisk, at biologi rent faktisk talte, når man skulle ind på biologistudiet; og punkt 5, at vi kan kigge på noget om oplysning og vejled-

ning, så de unge bliver bedre i stand til at træffe det valg om de fag, som de har brug for, og gør det ud fra, at de har en idé om, hvad de skal bruge efterfølgende.

Kl. 10:47

På den baggrund har vi besluttet i Det Radikale Venstre, at vi ikke kan støtte Enhedslistens beslutningsforslag, sådan som det ligger nu, men at vi i regeringen sætter gang i en undersøgelse om både fordele og ulemper ved bonusordningen.

Kl. 10:45

Formanden:

Der er to, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Merete Riisager.

Kl. 10:45

Merete Riisager (LA):

Tak. Jeg finder det faktisk ret overraskende, at De Radikale indtager den her position over for det beslutningsforslag, som vi behandler i dag. Ordføreren har i forbindelse med forslaget udtalt til pressen, at man bør undersøge nærmere, om karakterreglen skaber ulighed, og at elever bør vælge de fag, som de har interesse for, og gøre det så godt, de kan, uden at det udløser en bonus.

Mener ordføreren virkelig, at det er et problem, hvis man belønner de dygtige og de flittige? Og er det niveauet for den faglige barre, som gymnasieelever skal stræbe efter at nå, altså at de ligesom bare skal gøre det, de lige har lyst til, så godt de kan?

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Lotte Rod (RV):

Som jeg også sagde i min ordføretale, har vi to vigtige mål. Det ene er, at 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Det andet er, at 60 pct. skal gennemføre en videregående uddannelse. Og det er jo, fordi de to ting ikke udelukker hinanden.

Samtidig med at vi skal blive dygtigere, skal vi også have alle med. Og det betyder, at selvfølgelig skal unge jo vælge højniveau-fag, hvis de har brug for dem; det er rigtig godt, hvis unge tager ekstra højniveau-fag. Jeg har også selv haft masser af højniveau-fag, uden at der var den her bonusordning.

Så i stedet for, at det her er noget, vi diskuterer, ud fra hvad vi sådan lige måtte have en fornemmelse af, synes jeg, at det er rigtig godt at få det undersøgt, sådan at vi rent faktisk har en viden om, hvad den her bonusordning betyder.

Kl. 10:46

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 10:46

Merete Riisager (LA):

Jeg vil sige til fru Lotte Rod, at det jo er sympatisk gerne at ville have alle med, men skal vi have alle med igennem gymnasiet? Det er jo det, der er spørgsmålet. For vi kan sagtens opnå 95-procentmålsætningen, vi kan bare sætte det generelle niveau så langt ned i gymnasiet, at alle 95 pct. kan være med. Det er jo slet ikke noget problem. Det kan vi bare gøre, og det er vi jo også godt i gang med.

Så mener fru Lotte Rod, at gymnasieskolen skal være lighedsskabende? Og skal gymnasieskolen indrettes sådan, at alle kan være med?

Kl. 10:47

Formanden:

Ordføreren.

Lotte Rod (RV):

Nu synes jeg lidt, at Liberal Alliances ordfører blander æbler og pærer sammen. For det, vi taler om her, er jo, om man skal have lov til at gange sit snit, når man tager ekstra højniveau-fag.

Man kunne godt argumentere for, at de elever, som gennemfører gymnasiet med det antal højniveau-fag, der nu engang er som udgangspunkt, trods alt også er nogle, der har gjort sig umage, og som gør en særlig indsats. Så jeg synes lidt, at fru Merete Riisager taler ned til de elever, som gør en stor indsats for at komme igennem gymnasiet. De har jo selvfølgelig også gjort sig umage.

På den måde synes jeg, at det er noget mærkeligt noget at blande det med, om det så skal være for alle, fordi man så trækker niveauet ned, ind i det. Vi har en vigtig udfordring i at få flere elever til at tage de fag, de har brug for, samtidig med at vi ikke kommer til at skævvride systemet.

Kl. 10:48

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:48

Rosa Lund (EL):

Tak for talen. Jeg synes, at det var meget interessant, for fru Lotte Rod sagde, at hun syntes, at det var mærkeligt, at man kunne gange sit karaktersnit. Fru Lotte Rod sagde også, at De Radikale har været imod, at man kunne det.

Så jeg vil gerne spørge fru Lotte Rod: Hvorfor synes De Radikale lige pludselig, at det er en god idé, at man kan gange sit snit?

Kl. 10:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:48

Lotte Rod (RV):

Det, jeg synes er en god idé, er, at vi får undersøgt konsekvenserne af bonusordningen, for ellers ender vi i den diskussion, som vi også havde lige før med Venstres ordfører, nemlig at vi baserer det på noget, vi synes, og ikke på noget, vi ved.

Så Enhedslisten kan komme lige nu og synes, at bonusordningen skævvrider systemet. Så kan der om nogle år komme nogle andre og synes, at den ikke skævvrider. Så jeg tror, at det vil løfte debatten for os alle sammen, at vi får flere fakta, sådan at vi træffer valget på et oplyst grundlag.

Kl. 10:49

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:49

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg er helt med på, at vi skal træffe vores beslutninger på et oplyst grundlag. Derfor vil jeg også gerne spørge fru Lotte Rod, om det ikke har nogen indvirkning på eller betydning for hende, at samtlige elevorganisationer, altså de organisationer, som repræsenterer de elever, som oplever og bruger de her regler, støtter det her beslutningsforslag. Har det slet ikke nogen indflydelse på fru Lotte Rods overbevisning, at hverdagens eksperter synes, at den her regel er rigtig dårlig?

Kl. 10:50

Formanden:

Ordføreren.

Lotte Rod (RV):

Det har stor indflydelse. Det er også derfor, at jeg synes, at det er rigtig vigtigt, at vi får undersøgt, om bonusordningen rent faktisk skævvrider systemet.

Omvendt må jeg også bare sige til fru Rosa Lund: Vi ved heller ikke, om det modsatte gør sig gældende. Altså, jeg synes, at det ville være lidt mærkeligt at stå og argumentere for, at vi skulle afskaffe systemet, hvis det viser sig, at det faktisk får flere elever til at vælge højniveaufag, og at det får flere elever til at vælge de rigtige fag.

Så kan det godt være, at det skal være i sammenhæng med nogle af de andre initiativer. Og det er derfor, at jeg synes, at det er så vigtigt, at vi ser på de i fællesskab. Altså, hvor meget betyder det her med bonusordningen for, om eleverne vælger de rigtige fag, sammenlignet med, om vi laver en bedre fordeling, om vi kan lave en bedre vejledning, om vi kan supplere i gymnasiet, om vi kan kigge på optagelsesfagene?

For der skal være en samlet balance mellem, at vi får folk til at vælge de rigtige fag, og at vi samtidig får alle med, så det ikke bliver skævvredet.

Kl. 10:50

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Det er ikke nemt at sidde i regering, kan jeg forstå; vi får her sådan en snak om på den ene side og på den anden side. Men det vil jeg nu ikke bore i, det kunne jeg aldrig finde på at gøre over for ordføreren.

Jeg vil bare gerne stille et ganske simpelt spørgsmål: Synes ordføreren ikke, det er rimeligt, at de elever, der yder en ekstra indsats og faktisk gambler lidt med deres samlede eksamensresultat – fordi de tager et eller flere ekstra fag på A-niveau og dermed er i risiko for at få en lavere karakter – har en mulighed for at få en »betaling« for deres ekstra indsats?

Kl. 10:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:51

Lotte Rod (RV):

Det her handler for mig at se ikke om, hvorvidt det er rimeligt eller ej. Det handler om, at vi som politikere skal træffe nogle beslutninger, der virker. Og sådan som det ligger lige nu, ved vi simpelt hen ikke nok om, hvordan denne bonusordning virker: om den fører til en skævvridning af uddannelsessystemet, eller om den omvendt fører til, at flere elever vælger de rigtige fag, så de kan komme ind på det studium, de gerne vil ind på.

Jeg synes, at vi har behov for at vide mere om det, om både fordele og ulemper, så vi kan tage stilling til det her på et oplyst grundlag, altså så det ikke bare bliver ud fra sådan noget med en mavefornemmelse af, om vi synes, det er rimeligt eller ej.

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 10:52

Peter Juel Jensen (V):

Altså, nu har jeg altid haft den betragtning, at jo mere viden man fik tilegnet sig, jo bedre stod man. Det gælder selvfølgelig i forhold til at kunne vælge en relevant uddannelse, men også i forhold til at væ-

re bedre stillet, når man engang kommer ud på arbejdsmarkedet. Jeg synes, at viden er noget, man altid skal opsøge, og som man skal sørge for at tilegne sig mest muligt af.

Her er der så tale om nogle elever, som pålægger sig selv en ekstra byrde, som måske pålægger sig selv den byrde, det er, at de skal skære ned i forhold til deres sociale aktiviteter, i forhold til deres fritidsliv, i forhold til muligheden for at kunne få et fritidsarbejde ved siden af osv., altså fordi de yder en ekstra indsats.

Synes ordføreren – hånden på hjertet – ikke, det er rimeligt, at dem, der på denne måde yder noget, altså som yder et ekstra stykke arbejde, også skal kunne se, at de kan få en fortjeneste, ved at de gør det?

Kl. 10:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:53

Lotte Rod (RV):

Det vigtige i det her er jo, at vi finder balancen mellem på den ene at gøre det muligt for unge at vælge nogle fag, der gør, at de kan komme ind på den uddannelse, som de gerne vil ind på, og på den anden side at sikre, at vi ikke får lavet et system, der bliver skævvredet, sådan at unge, der i forvejen synes, det er svært nok at gennemføre en gymnasieuddannelse, ikke kommer i klemme.

Jeg vil sige til ordføreren, sådan helt personligt, at dengang jeg gik i gymnasiet, blev man altså ikke belønnet med, at man kunne gange sit snit op, men det ændrer jo ikke ved, at vi var mange, der alligevel tog højniveaufag. Jeg var selv en af dem, som rigtig gerne ville have både samfundsfag, matematik og spansk på højt niveau – det gav så tre højniveaufag. Jeg gik også op og tog en eksamen i fransk og i tysk. Det gjorde jeg, fordi jeg gerne ville have papir på det, altså fordi jeg skulle bruge det til noget.

Så jeg synes, det er meget vigtigt, at vi ser på det her i en bredere sammenhæng, så vi undersøger, hvad bonusordningen betyder i sig selv, men også, hvordan der er en sammenhæng mellem, at man kan supplere med nogle fag, at man kan lave en bedre fordeling af studieretninger mellem de forskellige gymnasier, og at vi kan vejlede bedre. For det er jo den samlede pakke, der er afgørende for, hvordan eleverne kommer til at vælge de fag, de har brug for, for at de kan komme ind på det studium, som de gerne vil ind på.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, det er rigtig glædeligt, at det ser ud til, at der bredt blandt Folketingets partier er relativt stor enighed om, at vores uddannelsessystem skal gøre to ting.

Det ene er selvfølgelig, at alle børn og unge skal blive dygtigere, klogere, mere oplyste og bedre i stand til at få et arbejde på fremtidens arbejdsmarked – og allerhelst jo, at hver generation bliver dygtigere end den foregående. Min far fortalte mig engang, at han syntes, at noget af det mest tragiske ville være, hvis vi ikke kunne flytte en årgang – det, vi kalder social mobilitet – så de unge faktisk blev bedre uddannet og bedre rustet end den foregående generation; det ville være den største tragedie.

Det andet er jo netop alt det her med social mobilitet. Det er noget, der ligger SF rigtig meget på sinde, nemlig at vores uddannelsessystem skal være med til – og jeg vil gerne svare Liberal Alliances ordfører på hendes spørgsmål på forhånd – at være, ja, ligheds-

skabende, for vi ved, at børn og unge kommer ind i vores skolesystem, ind i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne med meget forskellig social baggrund. En masse af de tiltag, som vi er i gang med nu, er jo netop for at give en hjælpende hånd til dem, der ikke har professorforældre eller forældre, der kan hjælpe med litteraturanalyser og matematikopgaverne.

Det er derfor, vi ser på lektiecafeer; det er derfor, der kommer en folkeskolereform på et tidspunkt; det er derfor, vi prioriterer efterskoler; og det er derfor, vi arbejder på at få lavet en praktikpladsgaranti, for vi ved, at netop manglen på praktikpladser også er ulighedsskabende i vores system. Det er en rigtig, rigtig stor del af tanken med vores uddannelsessystem, at børn og unge er bedre stillet, når de forlader skolesystemet, end da de kom ind i det.

I forhold til det, vi diskuterer i dag, nemlig bonus A-reglen, støtter jeg fuldstændig det, den radikale ordfører har sagt, og det, vores minister har sagt, nemlig at vi har brug for viden om, hvad det her betyder. For hvis det betyder, at det skævvrider systemet yderligere, skal vi selvfølgelig se på det. Men i forhold til den EVA-undersøgelse, der kom i år, ser vi jo, at på htx og stx er det blandt de øverste socialgrupper, at lidt flere tager A-niveau-fag, mens det forholder sig omvendt på hhx. Vi vil jo ikke afskaffe noget, som direkte bidrager til den sociale mobilitet, og derfor skal vi have mere viden om det her.

Så fra SF's side synes vi, det er en rigtig god idé, at vi ser yderligere på det. Hvad betyder det? Jeg er rigtig glad for, at Enhedslisten har bragt det her på bane, så vi kan få en god debat om det, men som det ligger nu, kan SF ikke støtte beslutningsforslaget. Men vi glæder os til at få emnet belyst noget mere.

Kl. 10:57

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Rosa Lund (EL):

Tak. Og tak til SF's ordfører for en meget interessant ordførertale.

SF's ordfører gør meget ud af at sige, at det er vigtigt, at vi bryder den negative sociale arv – det er vi fuldstændig enige i i Enhedslisten. Det er derfor, vi har fremsat det her forslag, som SF så åbenbart ikke kan bakke op om.

Jeg vil gerne spørge SF's ordfører: Anerkender fru Lisbeth Bech Poulsen ikke, at ens forældres baggrund har en meget stor betydning for de karakterer, man får både i folkeskolen og på sin ungdomsuddannelse, altså at ens forældres baggrund har en enorm stor betydning for, hvordan man klarer sig senere hen i livet, og at karaktersystemet er med til understøtte det? Anerkender SF som parti det, ja eller nej?

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg og mit parti anerkender fuldt ud, at elevernes sociale baggrund slår igennem i skolesystemet. Vi er ikke gode nok til at bryde negativ social arv; vi er ikke gode nok til at sikre social mobilitet, som det hedder, i vores uddannelsessystem. Det tror jeg vi alle sammen er enige om, og det er derfor, vi hele tiden kigger på tiltag, som kan være med til at hjælpe os videre – lektiecafeer, socialt taxameter osv. Det er tiltag, som skal bidrage til at gøre op med, at den negative sociale arv ikke i høj nok grad bliver brudt i vores uddannelsessystem.

Jeg synes, at der bag det her beslutningsforslag måske mere ligger et ønske om at gøre op med karaktererne, men karaktererne er jo symboler på det, der bliver bragt ind i uddannelsessystemet. Altså,

karaktererne illustrerer, at alle ikke har det samme udgangspunkt, at alle ikke har de samme evner, at alle heller ikke har den samme hjælp med hjemmefra eller den samme støtte og opbakning eller de kompetencer, der skal til. Så karaktererne illustrerer jo, at der er forskelle.

Så hvis Enhedslisten vil gøre op med karaktersystemet, er det jo en anden diskussion. Men det her handler om, at man tager et ekstra A-niveau-fag. Og som jeg sagde før: I den undersøgelse fra EVA forholder det sig jo omvendt på hhx.

Undskyld, jeg har opbrugt min taletid.

Kl. 11:00

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 11:00

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg synes ikke rigtigt, at SF's ordfører svarer på mit spørgsmål, for jeg er jo fuldstændig enig med fru Lisbeth Bech Poulsen i, at lektiecafeer, mere undervisning og alle mulige andre gode tiltag, vi kan forestille os i uddannelsessystemet, kan være med til at bryde den negative sociale arv. Mit spørgsmål går sådan set på, om SF anerkender, at karaktersystemet er med til at opretholde den negative sociale arv og i virkeligheden er med til at styrke uligheden i vores uddannelsessystem. Det er sådan set bare det, jeg gerne vil have et svar på.

Så vil jeg også gerne have et svar på, om fru Lisbeth Bech Poulsen ikke tror, at grunden til, at man opnår bedre og højere bonus A på htx og hhx, er, at det er nemmere at tage flere højniveaufag qua den studieretning, man har? Det er jo også noget af det, som flere undersøgelser har peget på. Men, altså, anerkender SF, at karaktersystemet er med til at opretholde den negative sociale arv i vores uddannelsessystem?

Kl. 11:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:01

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Måske var jeg ikke klar nok, men som jeg prøvede at sige før, illustrerer karaktererne jo det, som eleverne kan – det skal de i hvert fald, forhåbentlig; det er derfor, vi har et karaktersystem. Det kan man diskutere om man overhovedet ønsker eller ej. Det ville gøre ret radikalt op med vores uddannelsessystem at fjerne det, men det er en helt fair diskussion.

Men karaktererne illustrerer jo, at folk både har forskellige evner og også forskellig social baggrund, så det er ikke så meget karaktererne, der er skævvridende; det er, at vi ikke har elementer i vores uddannelsessystem endnu, der er gode nok til at give børn og unge reelt lige muligheder. For man har ikke reelt lige muligheder, hvis man er lige begavet og den ene har et sæt professorforældre, som hjælper med lektierne hver aften, mens den anden har forældre, som enten ikke kan eller ikke vil hjælpe til med lektierne derhjemme.

Det er det, som vi skal prøve at supplere med alle de her tiltag som lektiecafé, socialt taxameter og det, jeg nævnte før. Det er derfor, at det er de ting, som skal bidrage til at løse det her. Fjernede vi karaktersystemet, ville de unge jo stadig væk være stillet ulige.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Merete Riisager som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:02

Kl. 11:06

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

I dag behandler vi B 19 om afskaffelse af muligheden for, at gymnasieelever kan gange deres karaktergennemsnit med 1,03, hvis de gennemfører et ekstra fag på A-niveau, og med 1,06, hvis de gennemfører to eller flere ekstra fag på A-niveau.

Beslutningsforslaget er fremsat af Enhedslisten ud fra en bekymring for, hvorvidt reglen skaber mere ulighed i uddannelsessystemet. Det gør den ikke. En nyligt gennemført undersøgelse udført af Danmarks Evalueringsinstitut viser, at socialt udsatte unge er lige så flittige til at tage mange fag på højeste niveau i gymnasiet som deres kammerater fra veluddannede og velstillede familier. Og så skulle man jo næsten tro, at beslutningsforslaget blev trukket tilbage og debatten forstummede, men det gør den ikke. For der er formentlig noget mere fundamentalt på spil her: kampen om, hvorvidt vi skal belønne de dygtige og de flittige i uddannelsessystemet, eller om vi skal gå efter en model, hvor alle børn og unge modtager uddannelse i form af ensartede vitaminpiller proppet ned i halsen på dem, uanset hvilket niveau eller hvilken motivation de kommer med, når de møder om morgenen.

Nu er det jo ikke særlig overraskende, at Enhedslisten fremsætter sådan et forslag, altså partiet, der er så fokuseret på lighed, at man i mange år har haft planer liggende i skuffen om fredelig og demokratisk overtagelse af succesrige private virksomheder i Danmark, Danfoss, Lego for at nævne et par stykker. I lighedens navn kunne ordføreren, fru Rosa Lund, hurtigt komme til at sidde med en virkelig udfordring på sit skrivebord nu, hvor julehandelen har sat ind og LEGO kæmper med at få logistik og produktion til at gå op i en højere enhed.

Lige så lidt overraskende det er, at Enhedslisten fremsætter forslag, der søger at ensarte og sætte barren lavt for at sikre, at enhver kan hoppe over den, lige så lidt overraskende er det, at jeg som liberal mener, at det er dræbende for al menneskelig motivation og foretagsomhed, hvis man søger efter absolut lighed, ikke mindst i uddannelsessystemet. I grundskolen skal der være høj faglighed og plads til leg og børnelyde i alle deres mangfoldige facetter, men når vi når gymnasiet, der jo har til formål at forberede de unge på en videregående uddannelse, skylder vi de unge at gøre netop det, nemlig at forberede dem på et stræbsomt liv, hvor de skal gøre deres bedste, hvis de vil klare sig godt. Det gør vi ikke ved at bilde dem ind, at alt er lige godt og lige fedt. Det gør vi derimod ved at belønne dem, der arbejder hårdt og skaber gode resultater.

Gymnasieskolen er i dag blevet en form for forlængelse af folkeskolen, der forventes at kunne bringe ethvert ungt menneske igennem de 3 år, uden at man lider nogen overlast eller bliver fagligt forpustet. Det er en katastrofe for samfundet, men i endnu højere grad for den enkelte unge, der kommer ud med huen på hovedet i den tro, at det går fantastisk godt, kun for at opleve, at der er afgrundsdybe huller i fagligheden, når han eller hun kommer på universitetet, og når han eller hun senere skal ud på et globalt arbejdsmarked og konkurrere med unge fra andre dele af verden, hvor man rent faktisk tager uddannelse alvorligt.

Reglen om at gange karaktersnittet, hvis man tager et A-niveau mere, gør ingen somner. Vi har brug for en komplet revision af gymnasieskolen, der hæver niveauet flere meter. Det kan vi kun gøre, hvis vi samtidig erkender, at ikke alle kan være med. Samtidig skal vi så styrke de andre dele af ungdomsuddannelserne, erhvervsskolerne, og vi skal have bygget en fleksuddannelse. Kære regering, hvorfor har I ikke fået den skruet sammen endnu? Indtil vi får en modig revision af ungdomsuddannelsen, gælder det om at hæge om det, der faktisk giver mening, og som er med til at vise de unge, at heldet følger den flittige, ikke den tossede.

Liberal Alliance kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 11:07

(Ordfører for forslagsstillerne)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg vil gerne starte med at sige tak for en meget spændende debat, hvor jeg synes, at i hvert fald nogle partier har vist nogle andre holdninger, end de havde tidligere, men man skal have lov til at skifte holdning. Jeg vil også gerne sige tak til ministeren for at anerkende, at der kunne være nogle problemer i den her regel, og sige tak til regeringspartierne for, at man i hvert fald om ikke andet vil igangsætte en undersøgelse af de her regler. Så kan vi jo tage diskussionen en gang til, når vi kender resultaterne af den.

I Enhedslisten, vil jeg sige til fru Merete Riisager, mener vi, at uddannelsessystemet skal være med til at skabe mere lighed i samfundet, og desværre er det sådan, at det uddannelsessystem, vi har i dag, er med til at opretholde de uligheder, der allerede eksisterer i samfundet. Det er det, vi i Enhedslisten gerne vil gøre op med. Jeg er klar over, at hvis uddannelsessystemet skal skabe mere lighed, er der rigtig mange ting, som vi skal ændre på, men vi synes, at det er et godt sted at starte at afskaffe bonus A-reglen, for forskellen mellem socialgrupperne i vores samfund og i vores uddannelsessystem er stigende.

Vores karaktersystem favoriserer generelt de elever, der er gode til at sætte sig på forreste række, og de elever, der kan tale det akademiske sprog, som jo kommer til at fylde mere og mere i vores ungdomsuddannelser. De elever, der får de højeste karakterer, er altså også de elever, der har en mor og en far, som selv har en lang uddannelse. Det er der mange undersøgelser der peger på, og senest har Arbejderbevægelsens Erhvervsråd erfaret, at det altså er de her elever, som får mest ud af og nyder godt af karakterræset generelt.

Danmarks Evalueringsinstitut har også i 2009 kortlagt, at der var hele 2,9 karakterpoint forskel på elevgrupperne fra de øverste samfundslag og elevgrupperne fra de nederste samfundslag. Jeg er med på, at for at komme det til livs skal vi kigge på gymnasiereformen generelt, som jeg har sagt før. Som jeg startede med at sige, er der mange ting i vores uddannelsessystem, der skal laves om, hvis vi skal bruge det til at skabe mere lighed.

Men vi vil gerne starte med bonus A-reglen, fordi den er socialt skævvridende. Der er flere elever fra de højeste socialgrupper, som vælger ekstra fag på A-niveau, og det giver sig selv – og det synes jeg faktisk er det vigtigste – at når vi laver en regel, som tager udgangspunkt i karakterer, og som handler om at gange karakterer, hjælper det dem, som har de højeste karakterer, og dem, der har de højeste karakterer, er altså dem, hvis forældre også har en lang uddannelse. Derudover hører det jo også med, at det kan være en stor mundfuld at have mange A-niveau-fag.

Jeg anerkender fuldt ud, at der er nogle elever, som er ekstra flittige, som gerne vil have mange A-niveau-fag, men som jeg fremhævede i debatten, var der altså også mange elever – som fru Lotte Rod fra Det Radikale Venstre også fremhævede – før vi havde den her regel, som tog mange højniveaufag helt uden at få en bonus for det. Så det kan altså sagtens lade sig gøre.

Men det, der er vigtigt for mig at sige, er, at det er en stor mundfuld at tage mange A-niveaufag. Det betyder, at man skal have styr på de andre ting i sit liv, man skal have styr på de andre fag i sin skole, man skal have styr på sin økonomi. Vi ved fra en undersøgelse fra UngdommensAnalyseEnhed i 2010, at de forældre, der kan hjælpe deres unge mennesker, som går i gymnasiet, selvfølgelig hjælper økonomisk her. Det ville man jo også selv gøre – nu har jeg ikke børn, men hvis jeg havde børn, der gik i gymnasiet, og hvis jeg

havde mulighed for at hjælpe dem økonomisk, ville jeg også gøre det.

Det, der er vigtigt her, er at spørge: Hvad med de elever, som ikke kan få hjælp af mor og far? De tager et fritidsarbejde, hvor de knokler, fordi de er nødt til at tjene penge. Det er elever, som kommer fra de hjem, hvor SU'en faktisk er en del af husstandsindkomsten, hvor de f.eks. bidrager til huslejen. Den elevgruppe skal vi også huske på. Det er en elevgruppe, som har svært ved at tage flere højniveaufag, fordi der er mange andre ting, der fylder, f.eks. en presset økonomi. Det er altså noget, vi tit glemmer, når vi diskuterer det her. Vi diskuterer jo meget det her med udgangspunkt i, hvilke elever der skal have en bonus, i stedet for at diskutere det her med udgangspunkt i, hvad det er for nogle elever, vi gerne vil hjælpe.

Jeg mener helt klart, at det er de i forvejen ressourcestærke elever, der har de største forudsætninger for at vælge ekstra højniveaufag, ekstra A-niveaufag, og dermed muligheden for at gange deres snit efter endt studentereksamen. Det betyder, at de får bedre betingelser for adgangen til videre uddannelse. Og når de ressourcestærke elever løber med de høje karaktersnit, der ganges yderligere op, så stiger adgangskravene på de videregående uddannelser, og så kommer dem, der har fået lavere karakterer, bagerst i køen. Bonus A-reglen skubber kunstigt karaktererne i vejret og skubber en gruppe af elever urimelig meget bagud.

Kl. 11:12

Som jeg ser det, har vi et ansvar som politikere for at give alle elever de bedste muligheder og den bedste uddannelse. Det betyder, at vi skal hjælpe og understøtte de dygtige, men det betyder i den grad også, at vi skal hjælpe og understøtte dem, som har det svært i vores uddannelsessystem.

Netop fordi bonus A-reglen er skævvridende, mener vi i Enhedslisten, at den skal afskaffes. En afskaffelse af bonus A-reglen betyder ikke, at vi får et uddannelsessystem uden ulighed. Det betyder heller ikke, at så får alle pludselig lige muligheder. Det er jeg helt klar over.

Til SF's ordfører vil jeg i hvert fald gerne sige, at jeg fuldt ud anerkender, at karaktersystemet sådan set bare viser, at der er nogle uligheder i vores uddannelsessystem. Vi løser derfor ikke nogen problemer ved bare at afskaffe det, der skal flere ting til. Men vi løser altså store problemer ved at afskaffe karaktersystemet.

Jeg vil gerne stå her og sige, at det faktisk er Enhedslistens politik, at vi skal afskaffe karaktersystemet, for det første, fordi det ikke siger noget om, hvad man kan, og for det andet, fordi det er med til at stigmatisere en masse unge, som har svært ved at komme videre i deres uddannelse. Så at afskaffe bonus A-reglen gør ikke, at vi får et uddannelsessystem uden ulighed, men det er et rigtig godt første skridt på vejen.

Dertil kommer jo, at reglen faktisk også har medført en ulighed mellem de forskellige gymnasieretninger, og som jeg hører på ministeren og også kan læse mig frem til i ministerens udtalelser, er man også villig til at undersøge og kigge på forskellene mellem hhx, htx og stx, nemlig at der altså er nogle, som qua deres studieretning har nemmere ved at kunne gange op.

Til sidst vil jeg bede de tilstedeværende ordførere bide mærke i, at samtlige elevorganisationer bakker op om beslutningsforslaget. Til det vil jeg gerne tilføje og understrege, at jeg i går har talt med Erhvervsskolernes Elev-Organisations politiske ledelse, hvor de understregede over for mig, at de som organisation har opbakning til forslaget. De har så individuelle medlemmer, som ikke støtter forslaget, og sådan vil det sikkert også være i nogle af de andre organisationer, men jeg vil i hvert fald understrege her, at EEO, Erhvervsskolernes Elev-Organisation, bakker op om forslaget.

Til allersidst vil jeg sige tak til ministeren og tak til regeringen for i hvert fald at undersøge, om der er nogle problemer her, om det er socialt skævvridende, og om der er forskelle mellem de forskelli-

ge gymnasiale retninger. Vi i Enhedslisten vil holde fast i, at vi mener, at reglen skal afskaffes, men vi vil gerne starte med at behandle det her beslutningsforslag i udvalget til vedtagelse af en beretning.

Kl. 11:14

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 11:14

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Det er bare et ganske kort spørgsmål. Ordføreren var flere gange inde på ressourcestærke elever. Hvad er i ordførerens øjne en ressourcestærk elev?

Kl. 11:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:15

Rosa Lund (EL):

En ressourcestærk elev er i mine øjne en elev, som har gode forudsætninger for at tage en uddannelse, altså en elev, som forældrene kan hjælpe med lektierne, en elev, som forældrene kan hjælpe lidt med økonomien, og en elev, som generelt har styr på sit liv, hvis man kan sige det sådan – altså en elev, som har en stærk social omgangskreds, og en elev, som både kan holde styr på sin skolegang og på sit sociale liv, som man jo også har som gymnasieelev, htx- eller hhx-elev.

Kl. 11:15

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 11:15

Peter Juel Jensen (V):

Det vil så sige, at man i ordførerens øjne kan sige, at de ressourcer, som en elev har, ikke alene er nogle indefra kommende, altså at man har pli, at man har gåpåmod, og at man er motiveret osv., men at det også handler om de ressourcer, som eleven kan få stillet til rådighed af den nærmeste familie. Handler det også om det?

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Rosa Lund (EL):

Det handler i den grad om de ressourcer, man får stillet til rådighed af sine forældre, for vi ved, vil jeg sige til hr. Peter Juel Jensen, at det faktisk har en rigtig stor betydning for, hvordan man klarer sig i uddannelsessystemet, hvad ens forældre har lavet. Selvfølgelig har det en betydning, når hr. Peter Juel Jensens eget parti har været med til at opbygge et uddannelsessystem, som – det gælder i hvert fald gymnasierformen – lægger meget op til ansvar for egen læring, hvilket jo betyder, at man kan få masser af hjælp, man skal lave mange ting selv. Det anerkender vi i Enhedslisten fuldt ud, men så gør det altså en forskel, om man kan få hjælp derhjemme af sine forældre.

Da jeg skulle skrive en større skriftlig opgave i gymnasiet – jeg er i øvrigt student fra 2006, vil jeg lige sige til hr. Peter Juel Jensen – kunne jeg få masser af hjælp af min mor, fordi hun er lektor i dansk på en pædagoguddannelse. Men der var mange af mine klassekammerater, som havde rigtig svært ved den her opgave, fordi de ikke kunne få vejledning stillet til rådighed af gymnasiet, men heller ikke kunne spørge deres forældre, fordi deres forældre ikke havde nogen uddannelse.

Så ja, selvfølgelig har det en betydning, hvad for en uddannelse ens forældre har. Det kan jeg ikke forstå at Venstre ikke anerkender.

Kl. 11:17

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Marie Krarup.

Kl. 11:17

Marie Krarup (DF):

Det drejer sig om forældre. Der er jo rigtigt, at gymnasiets undervisningsfacon og desværre også folkeskolens undervisningsfacon på nogle måder favoriserer dem, der kan få hjælp af deres forældre, fordi den pædagogiske metode, som benyttes mange steder – netop ansvaret for egen læring – ikke i den grad kan udnyttes af børn, der ikke kommer fra boglige hjem. De har ikke mulighed for at udnytte den i så høj grad. Jeg er nemlig enig med ordføreren i det.

Men spørgsmålet er så, hvorfor ordføreren så ikke går efter at få ændret den pædagogiske praksis og undervisningsindholdet i stedet for at få ændret forældrene eller forældrenes økonomi, eller hvad det er, man sigter efter.

Kl. 11:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:18

Rosa Lund (EL):

I Enhedslisten går vi ikke efter at ændre på forældrene. Det er rigtigt, at vi går efter at ændre på nogle forældres økonomi, fordi vi mener, at de bredeste skuldre skal bære det tungeste læs. Dermed skal de rigeste forældre, det kan vi godt kalde dem – jeg ved ikke, om de har børn – bidrage mere til vores samfund. Vi går sådan set efter at afskaffe en skævvridende regel i gymnasiet, bonus A-reglen. Det går vi efter med det her beslutningsforslag.

Derudover går vi også efter at understøtte de elementer, som handler om ansvar for egen læring i gymnasiet. Det drejer sig f.eks. om mere gruppearbejde og bedre muligheder for gruppearbejde og mere vejledning og bedre støtte. Så vi går bestemt også efter at sikre, at der er nogle gode pædagogiske metoder i gymnasiet, men vi har tillid til, at hvis vi giver gymnasielærerne mulighed for det, kan de sådan set fint selv finde ud af, hvilke pædagogiske metoder de skal bruge. Men jeg vil sige til fru Marie Krarup, at det, vi går efter med det her beslutningsforslag, er at afskaffe bonus A-reglen.

Kl. 11:19

Formanden:

Fru Marie Krarup.

Kl. 11:19

Marie Krarup (DF):

Det er en dårlig idé, hvilket jeg allerede har sagt en gang. Det lyder, som om Enhedslisten har konstateret, at der er et problem, og i stedet for at forsøge at kurere sygdommen eller afhjælpe problemet vil man give mere af den dødelige medicin. Det er ikke særlig smart. Den pædagogiske praksis, der er tale om i folkeskolen og gymnasiet, giver anledning til en social skævvridning. Det vil jeg godt medgive er et problem. Men når man får at vide, at der skal være mere gruppearbejde – dvs. mere selvstændigt elevarbejde og ansvar for egen læring – gør det jo bare problemet større. Det er ikke det, der hjælper. At afskaffe bonus A-ordningen hjælper lige så lidt. Så ordføreren er på helt gale veje.

Kl. 11:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:20

Rosa Lund (EL):

Jamen så vil jeg sige til fru Marie Krarup, at hvis Dansk Folkeparti gerne vil være med til ligesom at tage fat om problemets rod, nemlig selve karaktersystemet, og afskaffe det, så byder vi det meget, meget velkommen i Enhedslisten. For jeg synes, ordføreren har ret i en ting, og det er, at en afskaffelse af Bonus A-reglen kun løser en lille del af problemet, ikke hele problemet.

Fru Marie Krarup mener så ikke, at det løser nogen problemer, men jeg tror, at vi i hvert fald er enige om, at det hverken starter eller slutter her. Så i Enhedslisten vil vi da meget gerne være med til at kigge på det.

Når jeg taler om at løse problemerne på de gymnasiale uddannelser, så taler jeg ikke bare om mere gruppearbejde, men sådan set også om mere vejledning. Vi skal blive bedre til at understøtte eleverne i gymnasiet – både de stærke og de svage. Det er sådan set det, der er afgørende for Enhedslisten.

Kl. 11:21

Formanden:

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:21

Formanden:

Der er følgende anmeldelse:

Skatteministeren (Holger K. Nielsen):

Lovforslag nr. L 81 (Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, lov om afgift af lønsum m.v., afskrivningsloven og forskellige andre love).

Titlen på den fremsatte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag, den 20. november 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henviser til ugeplanen, der ligeledes fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 11:22).